

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

ТАРАСЕНКО ОКСАНА ВІКТОРІВНА

УДК 351.862.6:343.37(477)

**ВЗАЄМОДІЯ МІЖ ПРАВООХОРОННИМИ ТА КОНТРОЛЮЮЧИМИ
ОРГАНАМИ УКРАЇНИ У ПРОТИДІІ ФІКТИВНОМУ
ПІДПРИЄМНИЦТВУ**

Спеціальність 12.00.07 – адміністративне право і процес, фінансове право,
інформаційне право

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

ІРПІНЬ – 2018

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Університеті державної фіскальної служби України
Державної фіскальної служби України.

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор
Рябченко Олена Петрівна,
Університет державної фіскальної служби України,
начальник кафедри адміністративного права і процесу
та митної безпеки.

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, доцент
Бригінець Олександр Олексійович,
професор кафедри теорії та історії держави і права
Національного університету біоресурсів
і природокористування України;

кандидат юридичних наук, доцент
Литвин Олексій Валерійович,
начальник відділу з питань надання
адміністративних послуг Виконавчого комітету
Гостомельської селищної ради.

Захист відбудеться «15» листопада 2018 р. о 12.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 27.855.02 Університету державної фіскальної служби України за адресою: вул. Садова, 55, м. Ірпінь, Київська область, 08201.

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці Університету державної фіскальної служби України за адресою: вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, 08201.

Автореферат розіслано «13» жовтня 2018 року

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

Т.О. Мацелик

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Тіньова економіка в Україні є однією з найбільших перешкод розвитку конкурентоспроможності країни, зростання соціальних стандартів життя населення та інтеграції в Європейське співтовариство. Вона є відображенням високої корумпованості органів державної влади, низької правової і податкової культури юридичних та фізичних осіб, загрозою у сфері економіки. Вирішення цих проблем – серйозний виклик Україні після політичних змін у 2013–2014 рр. За попередніми розрахунками Міністерства економічного розвитку і торгівлі України у 2017 році рівень тіньової економіки склав 33 % від офіційного валового внутрішнього продукту. Однією зі складових даного негативного явища є фіктивне підприємництво, яке в наш час викликає особливу небезпеку. Фіктивне підприємництво розглядається як соціально небезпечне явище, яке поширилось в економічній сфері держави, має багато назв і різне змістовно-правове трактування, завдає високої матеріальної шкоди державі, іншим суб'єктам господарювання, негативно впливає на економічні та суспільні відносини. Так, згідно статистичних даних Державної фіскальної служби України (далі – ДФС України) тільки у 2015 році уповноваженими органами ДФС було припинено протиправну діяльність 60 конвертаційних центрів, якими було проконвертовано 18,9 млрд. грн., збитки від їх діяльності склали понад 3,2 млрд. грн., у 2016 році було припинено протиправну діяльність 77 конвертаційних центрів, якими було проконвертовано 27 млрд. грн., збитки від їх діяльності склали понад 4 млрд. грн., у 2017 році було припинено протиправну діяльність 66 конвертаційних центрів, якими було проконвертовано 13,6 млрд. грн., збитки від їх діяльності склали понад 2,5 млрд. грн. Водночас, необхідно зазначити, що сучасний стан протидії фіктивному підприємництву в Україні й до сьогодні характеризується низькою ефективністю діяльності правоохоронних та контролюючих органів, що також пояснюється недостатнім рівнем їх взаємодії. Саме тому питання взаємодії правоохоронних та контролюючих органів у протидії фіктивному підприємництву є досить актуальним як з теоретичної, так і з практичної точки зору.

Окремі аспекти досліджуваної сфери вивчалися багатьма вченими. Так, дослідженню організації питань системи правоохоронних заходів щодо протидії правопорушенням у сфері економіки, а також проблематики повноважень правоохоронних та контролюючих органів у цій сфері приділена увага у наукових доробках таких вчених: В.Б. Авер'янова, О.М. Бандурки, В.Т. Білоуса, Ю.П. Битяка, А.І. Берлача, О.О. Бригінця, Ю.А. Ведернікова, В.М. Гаращука, С.К. Гречанюка, В.К. Колпакова, Р.А. Калюжного, Л.М. Касьяненко, М.М. Касьяненка, Л.В. Ковалюк, В.В. Коваленка, Т.О. Коломоець, О.В. Кузьменко, О.В. Литвина, Д.М. Лук'янця, Т.О. Мацелик, В.Я. Мацюка, Д.Г. Мулявки, А.М. Новицького, Н.Б. Новицької, Ю.В. Оніщика, Д.В. Приймаченка, А.В. Роздайбіди, О.П. Рябченко, С.Г. Стеценка, В.К. Шкарупи та інших. У свою чергу, Л.М. Дудник, В.І. Василичук,

Ю.В. Опалінський вивчали питання підприємств з ознаками фіктивності. В основу наукових праць Л.М. Давиденка, А.А. Митрофанова, В.М. Поповича, О.М. Литвинова та ін. покладено здійснення аналізу механізму протидії фіктивному підприємництву.

Підґрунтям для дослідження проблематики запобігання та протидії фіктивному підприємництву стали роботи таких вітчизняних вчених, як: Г.М. Бірюкова, А.Ф. Волобуєва, В. В. Гриценка, О.О. Дудорова, В. А. Журавля, В. В. Лисенка, В.П. Лисюченка, М.П. Марчука, С.Г. Міщенко, В.М. Поповича, П.В. Цимбала, В.Ю. Шепітька та інші. Віддаючи належне вищезазначеним фахівцям та результатам їх наукових досліджень з даної проблематики, необхідно зазначити, що в умовах реформування ДФС України багато питань, які стосуються організації взаємодії правоохоронних та контролюючих органів у протидії фіктивному підприємництву, не знайшли свого остаточного вирішення і потребують додаткового вивчення.

Окремі аспекти протидії фіктивному підприємництву досліджували в дисертаціях В.В. Білоуса (2004 р.), Л.М. Дудника (2008 р.), В.М. Важинського (2009 р.), В.В. Бондарчука (2016 р.), А.С. Мікіша (2016 р.) та ін.

Все окреслене вище свідчить про актуальність обраної теми дослідження і необхідність комплексного вирішення відповідних завдань на підставі узагальнення теоретичного та емпіричного матеріалу, що стосується зазначеної сфери, дослідження проблем взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву фундаментально, на монографічному рівні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Наукове дослідження виконане відповідно до Пріоритетних напрямів розвитку правової науки в Україні на 2011–2015 рр., затверджених постановою Загальних зборів Національної академії правових наук України від 24.09.2010; Стратегічного плану розвитку ДФС України на 2015–2018 роки, затвердженого Наказом Державної фіскальної служби України від 12.02.2015 № 80; Стратегії сталого розвитку «Україна 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015; Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015. Дослідження проведено в рамках науково-дослідної роботи кафедри управління, адміністративного права і процесу та митної безпеки «Правове регулювання управлінської та правоохоронної діяльності в сфері оподаткування» (номер державної реєстрації 0112U001826).

Тема дисертації затверджена Вченою радою Національного університету ДПС України 20 квітня 2011 року, протокол № 9, розглянута координаційним бюро Національної академії правових наук України без зауважень.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є комплексна наукова розробка теоретико-правових засад взаємодії правоохоронних та контролюючих органів України у протидії фіктивному підприємництву.

Для забезпечення поставленої мети були визначені наступні завдання:

- з'ясувати сутність та розкрити правову основу взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву;
- здійснити правову характеристику фіктивного підприємництва та визначити ознаки фіктивного підприємства на сучасному етапі розвитку України;
- на засадах застосування онтологічного та гносеологічного підходів розкрити генезу фіктивного підприємництва та формування системи протидії цьому явищу;
- визначити суб'єктів протидії фіктивному підприємництву та проаналізувати їх функції;
- обґрунтувати принципи взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву;
- визначити форми взаємодії правоохоронних та контролюючих органів у протидії фіктивному підприємництву та розкрити їх зміст;
- проаналізувати досвід взаємодії правоохоронних та контролюючих органів зарубіжних країн у протидії фіктивному підприємництву і на цій основі запропонувати конкретні рекомендації щодо його використання в Україні;
- з'ясувати напрями підвищення ефективності взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву;
- запропонувати зміни до законодавства щодо вдосконалення протидії фіктивному підприємництву в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають під час взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами України у протидії фіктивному підприємництву.

Предметом дослідження є взаємодія між правоохоронними та контролюючими органами України у протидії фіктивному підприємництву.

Методи дослідження. Методологічною основою дисертаційного дослідження є сукупність методів і прийомів наукового пізнання, що дає можливість досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної форми, об'єктивно оцінювати ефективність взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву.

Історико-правовий метод було використано для дослідження питання щодо встановлення і розвитку підприємницької діяльності та фіктивного підприємництва (підрозділ 1.3); дослідження сутності та поняття фіктивного підприємництва та протидії фіктивному підприємництву, поглиблення їх понятійного апарату здійснювалося за допомогою логіко-семантичного та порівняльно-правового методів (підрозділ 1.2.); метод системного аналізу дозволив комплексно проаналізувати положення законодавчих актів, які регулюють підприємницьку діяльність, а також нормативно-правові акти, які стосуються урегулювання взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву (підрозділ 1.1); метод узагальнення застосовувався для формування та розвитку на основі вивчення

вже маючих місце думок вчених нових наукових підходів, пропозицій щодо розуміння суті фіктивного підприємництва; компаративний метод використовувався для визначення принципів й форм взаємодії між правоохоронними і контролюючими органами та напрямів підвищення ефективності такої взаємодії (підрозділи 2.2., 2.3 та 3.2.); з використанням методу аналізу і синтезу, системно-структурного методу, класифікації та групування проаналізовано суб'єкти протидії фіктивному підприємництву (підрозділ 2.1.); порівняльно-правовий метод використовувався при аналізі та співвідношенні вітчизняного й зарубіжного досвіду взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву (підрозділ 3.1.). Додатковою методологічною основою для формування наукових категорій виступили закони формальної логіки й лінгвістики.

Нормативною основою дисертації є Конституція України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кодекс адміністративного судочинства України, Податковий кодекс України та нормативні акти центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, що визначають зміст та особливості адміністративно-правового регулювання взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву.

Емпіричну основу дослідження становлять статичні дані діяльності правоохоронних і контролюючих органів щодо протидії фіктивному підприємництву за останні 5 років, соціальні та наукові дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що за характером і змістом розглянутих питань робота є одним із перших комплексних монографічних досліджень, в якому на підставі теоретичних узагальнень та аналізу правозастосовної практики формулюються змістовні ознаки взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами щодо протидії фіктивному підприємництву, що відображено у положеннях і висновках, запропонованих особисто здобувачем, а саме:

вперше :

- застосовано системний підхід до вирішення питання взаємодії правоохоронних та контролюючих органів у протидії фіктивному підприємництву, у зв'язку з чим виділено правовий, організаційний, економічний та особистісний аспекти системи взаємодії;

- науково обґрунтовано позицію щодо внесення змін до Закону України «Про банки та банківську діяльність», які стосуються питань удосконалення взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами в частині протидії фіктивному підприємництву в Україні;

- застосування системного підходу до вирішення питання взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами України у протидії фіктивному підприємництву уможливило класифікацію форм взаємодії;

удосконалено:

- визначення понять «фіктивне підприємництво», «протидія фіктивному підприємництву», «взаємодія між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву»;

- наукові положення щодо визначення ознак взаємодії між правоохоронними і контролюючими органами та ознак фіктивного підприємства;

- види суб'єктів протидії фіктивному підприємництву, які поділено на суб'єктів із загальними повноваженнями та суб'єктів зі спеціальними повноваженнями та на суб'єкти з повноваженнями учасника протидії фіктивному підприємництву;

- принципи взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву та виділено дві групи принципів: загальні та спеціальні;

- класифікацію форм взаємодії за наступними критеріями: стадія правової процедури розгляду вирішення справи, пов'язаної із притягненням до відповідальності за фіктивне підприємництво; характер норми, яким урегульовано форму взаємодії; етап контрольної процедури;

дістали подальшого розвитку:

- теоретичні положення про історично зумовлені витоки фіктивного підприємництва, визначено генезу його формування та заходів з протидії;

- напрями підвищення ефективності взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву;

- пропозиції щодо створення в Україні єдиного органу як альтернативного податковій міліції із наділенням компетенцією щодо запобігання та протидії правопорушень у сфері публічної фінансової діяльності;

- рекомендації щодо запровадження у вітчизняну практику окремих елементів організації взаємодії правоохоронних органів зарубіжних країн.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні положення, висновки та пропозиції, які сформульовані в роботі, можуть бути використані:

– у *правотворчій сфері* – положення і висновки дисертації можуть бути основою для подальшої розробки проблем взаємодії правоохоронних та контролюючих органів щодо протидії фіктивному підприємництву;

– у *правозастосовній сфері* – використання одержаних результатів дозволить покращити практичну діяльність щодо протидії фіктивному підприємництву;

– у *науково-дослідницькій сфері* – як фундамент для розв'язання та подальшого дослідження таких проблем як адміністративно-правове регулювання взаємодії між правоохоронними і контролюючими органами (акт впровадження Університету ДФС України від 21.12.17);

– у *навчальному процесі* – матеріали дисертаційного дослідження можуть використовуватись під час проведення лекційних занять із дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Фінансове право» (акт

впровадження Ірпінського державного коледжу економіки та права від 14.12.17);

Апробація результатів дисертації. Результати дослідження були оприлюднені на міжнародних та інших науково-практичних конференціях, зокрема: Міжнародній науково-практичній конференції «Гуманітарний та інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених» (м. Одеса, 27 жовтня 2016 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення та підходи» (м. Баку, 10 березня 2017 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії» (м. Переяслав–Хмельницький, 29–30 квітня 2017 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції» (м. Дніпро, 2017 р.); III Всеукраїнській науковій конференції «Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики» (м. Дніпро, 25-26 травня, 2018 р.).

Публікації. Основні положення та висновки, що сформульовані в дисертації, відображено у 9 наукових публікаціях, з них 5 статей, опублікованих у наукових фахових виданнях України та міжнародних виданнях, а також у 4 тезах доповідей на наукових та науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається із вступу, трьох розділів, які об'єднують вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел 179 найменувань, додатків. Повний обсяг дисертації становить 227 сторінок, з них основний обсяг роботи – 187 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано вибір теми дисертації, її актуальність, ступінь дослідження; визначено зв'язок з науковими програмами, планами і темами, а також мету та основні завдання дослідження, предмет, об'єкт та методи дослідження; розкрито наукову новизну; висвітлено теоретичну та емпіричну бази дослідження, практичне значення одержаних результатів; подано відомості про апробацію результатів дослідження, публікації та структуру дисертації.

Розділ 1 «Теоретико-правова основа взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами України у протидії фіктивному підприємництву» складається з трьох підрозділів і присвячений формуванню поняття взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами України у протидії зазначеному правопорушенню, правовій характеристиці фіктивного підприємництва та протидії цьому явищу з позицій онтології та гносеології.

У підрозділі 1.1 «Поняття взаємодії між контролюючими і правоохоронними органами у протидії фіктивному підприємництву» на підставі аналізу визначень взаємодії, що найчастіше використовуються в теорії та практиці правоохоронних та контролюючих органів, виокремлено її ознаки

як правового явища. Визначено ознаки взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву, а саме: 1) наявність спільної діяльності декількох елементів (не менше двох); 2) погодженість заходів за метою, місцем, часом, методами; 3) спрямованість функціонування взаємодіючих суб'єктів; 4) наявність нормативно-правової бази взаємодії; 5) зміст завдань, що виконуються суб'єктами взаємодії; 6) становище, яке обіймають суб'єкти взаємодії в ієрархії системи. Здійснено класифікацію взаємодії правоохоронних і контролюючих органів за наступними критеріями: 1) метою; 2) характером зв'язків; 3) способом вирішення завдань; 4) кількістю учасників; 5) часом і тривалістю спільних дій; 6) напрямками; 7) відношенням до системи правоохоронних органів; 8) ступенем конспірації або конфіденційності; 9) організаційно-правовою формою; 10) підставами виникнення; 11) спрямованістю функціонування. Виділено актуальні проблеми, які потребують першочергового вирішення, а саме: недостатність теоретичної розробки особливостей взаємодії; наявність прогалин в чинному національному законодавстві з питань правової регламентації проведення спільних правоохоронних дій; неузгодженість дій між спеціальними підрозділами по протидії фіктивному підприємництву та іншими службами, правоохоронними та контролюючими органами; наявність корумпованих зв'язків; поширення міжрегіональної та міждержавної незаконної діяльності.

У підрозділі 1.2 «Правова характеристика фіктивного підприємництва та ознаки фіктивного підприємства» проаналізовано та узагальнено вітчизняне законодавство та наукові підходи щодо сутності фіктивного підприємництва. Встановлено, що незважаючи на багатозначність і широке використання термінів «фіктивне підприємництво», «фіктивні підприємства», «фіктивні фірми» та інших назв у практичній діяльності правоохоронних органів, на законодавчому рівні визначено лише поняття «фіктивне підприємництво». Виявлено недоліки податкового законодавства, де застосовується поняття «фіктивна юридична особа» без розкриття змісту. Здійснивши аналіз нормативно-правових актів, засвідчено, що, незважаючи на значне поширення та стрімкий розвиток фіктивного підприємництва, у законодавстві потребує вдосконалення визначення понять «фіктивне підприємництво» та «фіктивне підприємство». Як наслідок - одночасно із законодавчим терміном «фіктивне підприємництво» існує низка різновидів фіктивного підприємництва, які потребують вивчення й уточнення.

На підставі визначення ознак фіктивних підприємств доведено, що таке підприємство – це неіснуюча або прихована протиправна господарська діяльність.

Встановлено, що вивчення проблеми боротьби з фіктивним підприємництвом та визначення необхідних заходів потребує комплексного підходу, що передбачає врахування взаємозв'язку фіктивного підприємництва з іншими видами правопорушень у сфері господарської діяльності, його ролі у механізмі організованої незаконної діяльності. Технології створення і

подальшого використання фіктивних підприємств невпинно вдосконалюються, що переконливо доводить нагальність потреби у застосуванні адекватних методичних і тактичних засобів боротьби з цим негативним явищем.

У підрозділі 1.3 «Онтологічний та гносеологічний підходи до характеристики протидії фіктивному підприємництву» на основі опрацьованих наукових, нормативних і публіцистичних джерел розкрито генезис протидії фіктивному підприємництву в Україні. На основі історико-правового огляду здійснено періодизацію діяльності щодо фіктивного підприємництва в Україні, а саме: 1) імперський (кінець XIX початок XX ст.) - характеризується негативним впливом з боку держави на чинники стимулювання розвитку підприємницької діяльності; 2) період громадянської війни (1918 – 1920рр.), під час якого вільний розвиток підприємництва був неможливий («воєнний комунізм», націоналізація, продрозверстка та загальна трудова повинність); 3) період НЕПу (1921–1925 рр.), для якого характерне розповсюдження фіктивного підприємництва, але практика притягнення громадян до відповідальності за таку діяльність того часу ще не була напрацьована; 4) довоєнний період (1926-1940 рр.) – уведено жорсткі заходи проти незаконного підприємництва (зокрема, прийнято Постанову Ради Народних Комісарів СРСР «Про заходи боротьби з «лжекооперативами» від 28.12.1928, котра була одним з перших документів, у якому зроблена спроба надати тлумачення поняттю «фіктивне підприємництво»); 5) воєнний період та післявоєнна розбудова (1941- 1953 рр.) – значне поширення фіктивного підприємництва під час Другої світової війни та зниження його рівня після закінчення війни силовими методами; 6) період проведенням реформ і розвитку підприємництва в СРСР (середина 50-х – 60-ті роки XX ст.) - громадяни здійснювали нелегальну підприємницьку діяльність під загрозою кримінального переслідування на противагу планово-розподільчій системі господарювання, котра суперечила розвитку підприємницької діяльності; 7) період розквіту підпільного підприємництва, тіньової економіки як наслідок кризових явищ планової економіки (70-ті – 80-ті роки XX ст.); 8) період незалежності України (1991 – по теперішній час).

Доведено, що основними причинами виникнення фіктивного підприємництва є: встановлення законодавчих перепон щодо приватного підприємництва, утисків і переслідувань колишніх приватних підприємців, переваги і сприяння винятково державному сектору економіки, особливості національного оподаткування, непередбачуваність ділового клімату, високий рівень корупції тощо.

Розділ 2 «Зміст адміністративно-правового регулювання взаємодії між суб'єктами протидії фіктивному підприємництву» складається з трьох підрозділів, в яких проаналізовано діяльність суб'єктів протидії фіктивному підприємництву, визначено правові основи взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву, а також форми такої взаємодії.

У підрозділі 2.1 «Суб'єкти протидії фіктивному підприємництву та їх адміністративно-правовий статус» визначено категорії державних органів, що беруть участь у зупиненні або недопущенні правопорушень в економічній сфері: 1) ті, які здійснюють контрольні-регулятивні функції у сфері економіки; 2) ті, що виконують охоронну функцію (система правоохоронних органів); 3) ті, що здійснюють правосуддя (адміністративне та кримінальне провадження). Серед зазначених суб'єктів виділено державні органи (інституції), до функцій яких належить протидія фіктивному підприємництву, здійснено класифікацію таких суб'єктів на суб'єкти із загальними повноваженнями, які не створені спеціально для безпосередньої боротьби з фіктивним підприємництвом, проте уповноважені протидіяти йому; суб'єкти зі спеціальними повноваженнями, які спеціально уповноважені протидіяти фіктивному підприємництву, безпосередньо попереджають, виявляють, припиняють або розслідують правопорушення у зазначеній сфері; суб'єкти з повноваженнями учасника протидії фіктивному підприємництву, які мають право лише брати участь у запобіганні та протидії фіктивному підприємництву, однак у певних випадках вони мають право брати участь в інформаційному і науково-дослідному забезпеченні проведення заходів щодо протидії правопорушенням у зазначеній сфері. Встановлено прогалини в організації взаємодії зазначених суб'єктів під час протидії фіктивному підприємництву.

У підрозділі 2.2 «Правові основи та принципи взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву» проаналізовано чинне законодавство щодо взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву, на підставі чого доведено, що питання такої взаємодії на державному рівні недостатньо врегульовано : має місце перевага врегулювання підзаконними нормативно-правовим актами, які містять взаємовиключні або колізійні приписи, існують прогалини у чинному законодавстві. Основним недоліком у цьому вбачається відсутність системності правової регламентації управлінської діяльності в цілому. Визначено та розкрито основні принципи взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву. Принцип – це основні засади, вихідні ідеї, що характеризуються універсальністю, загальною значущістю, вищою імперативністю, і відображають суттєві положення теорії, науки, системи внутрішнього і міжнародного права, політичної, державної чи громадської організації (гуманізм, законність, справедливість, рівність громадян перед законом тощо). Принципу притаманна властивість абстрактного відображення закономірностей соціальної дійсності, що зумовлює їх особливу роль у структурі широкого кола явищ. Спираючись на загальне визначення категорії «принцип» та враховуючи особливості досліджуваного правового явища, сформульовано поняття принципів взаємодії правоохоронних і контролюючих органів у протидії фіктивному підприємництву. Такими є основні поняття, положення, які відображають найбільш суттєві, головні сторони й прояви

зазначеної взаємодії. Вони охоплюють риси, властиві всій управлінській системі, а не тільки окремим елементам чи рівням, явищам або процесам.

У підрозділі 2.3 *«Форми взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву»* проаналізовано праці вчених щодо форм зазначеної взаємодії та статистичні дані щодо кількості виявлених відповідними правоохоронними органами ДФС України, Міністерства внутрішніх справ та Служби безпеки України правопорушень, пов'язаних з фіктивним підприємництвом, за 2013–2017 роки.

Визначено зміст форм взаємодії, що передбачає єдність усіх складових елементів спільної й узгодженої діяльності суб'єктів взаємодії, включаючи їхні внутрішні суперечності й тенденції зв'язку. Здійснено видову класифікацію форм взаємодії та визначено проблеми, що виникають під час їх застосування. Зазначено, що основні форми взаємодії за відношенням взаємодіючих суб'єктів до системи управління поділяються на внутрішню і зовнішню, а за тривалістю взаємодії – на постійну та разову. Серед основних форм внутрішньої взаємодії виділено: обмін інформацією; спільну розробку управлінських рішень; реалізацію управлінських рішень (за умови настання та виникнення відповідних ситуацій); проведення інших погоджених заходів, які не були передбачені письмовими управлінськими рішеннями.

Розділ 3 «Шляхи вдосконалення взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами України щодо протидії фіктивному підприємництву» складається з двох підрозділів та містить аналіз зарубіжного досвіду та напрями підвищення ефективності організації взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву.

У підрозділі 3.1 *«Зарубіжний досвід організації взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву»* приділено увагу американській та європейській моделям (Німеччина, Франція, Велика Британія, Нідерланди, Швеція, Польща, Болгарія) організації зазначеної взаємодії, а також розглянуто досвід пострадянських країн (Росія, Таджикистан, Казахстан). Порівняльний аналіз законодавства зарубіжних країн дозволив виявити відсутність охоронної норми щодо відповідальності за фіктивне підприємництво, має місце різне визначення правопорушення щодо здійснення фіктивного підприємництва, існує суттєва різниця у видах відповідальності та правових наслідках. Зазначено, що у розглянутих державах взаємодія правоохоронних та контролюючих органів передбачає наступні основні напрями протидії фіктивному підприємництву: створення координаційних робочих груп з представників зацікавлених підрозділів із завданнями визначення перспективних напрямків спільної роботи, навчання прийомам і методам виявлення та документування фіктивного підприємництва; проведення регулярних робочих зустрічей оперативних працівників, що спеціалізуються у виявленні економічних правопорушень зі взаємним консультуванням, аналізом криміногенної обстановки; інформаційна взаємодія правоохоронних і контролюючих органів;

проведення спільних заходів з метою виявлення незаконних операцій та ухилень від сплати податків.

У підрозділі 3.2 «Напрями підвищення ефективності взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву» визначено напрями підвищення ефективності взаємодії та викладено пропозиції щодо усунення недоліків їх діяльності у контексті досліджуваної проблеми. В процесі розробки напрямів підвищення ефективності взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами доведено, що основою системи протидії використання суб'єктів підприємницької діяльності шляхом залучення їх до фіктивного підприємництва має стати моніторинг реєстрації суб'єктів підприємництва відповідними органами виконавчої влади та недержавними інститутами, а також налагодження інформаційної взаємодії між ними. Встановлено, що на ефективність взаємодії правоохоронних органів впливають як об'єктивні, так і суб'єктивні чинники, з'ясовано їх природу та специфіку взаємозв'язків.

ВИСНОВКИ

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення наукового завдання щодо удосконалення взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами України у протидії фіктивному підприємництву. Результати проведеного дослідження дозволяють сформулювати наступні висновки і пропозиції.

1. Виокремлено ознаки фіктивного підприємства, зокрема: реєстрація суб'єкта господарювання здійснюється за підробленими документами; засновниками такого підприємства є особи, які не мають наміру займатися господарською діяльністю; здійснення підприємницької діяльності супроводжується ухиленням від сплати податків та порушенням порядку звітності; здійснювана діяльність не відповідає статутним документам, або суб'єкт взагалі не займається господарською діяльністю; місце знаходження підприємства не відповідає дійсності, у реєстраційній справі відсутні контактні дані підприємства; рух коштів на банківських рахунках підприємства відсутній або занадто інтенсивний для щойно зареєстрованого підприємства.

2. Запропоновано авторські визначення понять:

- «фіктивне підприємництво» – це використання суб'єктів господарювання (фіктивних фірм (підприємств) з ознаками фіктивності) або тільки їхніх реквізитів як засобу (знаряддя) для отримання корисливих результатів;

- «протидія фіктивному підприємництву», яке доцільно розуміти як поняття, що включає законодавчі, ідеологічно-інформаційні, організаційні, адміністративно-правові, виховні та оперативно-розшукові заходи щодо попередження (профілактики) і припинення фіктивного підприємництва;

- «взаємодія між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву» – це спільна діяльність уповноважених

суб'єктів, що здійснюється на основі чинного законодавства, є узгодженою за метою, місцем і часом, направлена на попередження, розслідування і розкриття правопорушень у сфері підприємництва і характеризується взаємним впливом один на одного та на відповідну галузь у державі.

3. Встановлено, що суб'єктами протидії фіктивному підприємництву в Україні є правоохоронні та контролюючі органи. Здійснено класифікацію суб'єктів протидії фіктивному підприємництву, а саме на: суб'єкти із загальними повноваженнями (Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України); суб'єкти зі спеціальними повноваженнями (правоохоронні органи та їх підрозділи, насамперед, Міністерство внутрішніх справ України, Служба безпеки України, Державна фіскальна служба України); суб'єкти з повноваженнями учасника протидії фіктивному підприємництву (міністерства: Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Міністерство фінансів України, Міністерство юстиції України, інші міністерства, які можуть взаємодіяти з правоохоронними органами у протидії фіктивному підприємництву; окремі служби, фонди, комісії: Державна служба фінансового моніторингу, Національний банк України, Фонд державного майна, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Антимонопольний комітет, інші органи державної виконавчої влади, які можуть взаємодіяти з правоохоронними органами у протидії фіктивному підприємництву; інші державні органи та їх підрозділи: антикорупційні органи, органи прокуратури України)

4. Доведено, що взаємодія правоохоронних та контролюючих органів в частині виявлення та протидії фіктивному підприємництву базується на загальних та спеціальних принципах. До загальних принципів взаємодії віднесено принципи науковості, законності, правової упорядкованості, плановості. Спеціальні принципи є похідними від загальних принципів, конкретизують і доповнюють їх: професіоналізм; систематичність та безперервність; оперативність; оптимальне використання можливостей взаємодії; скоординованість дій; розмежування компетенцій; спеціалізація; взаємодопомога.

5. Запропоновано класифікацію форм взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву за наступними критеріями: 1) залежно від стадії судового процесу: а) на стадії перевірки заяв, повідомлень та іншої інформації про фіктивне підприємництво; б) під час досудового розслідування; 2) за характером норми, якою урегульовано форму взаємодії: а) процесуальні; б) організаційні; 3) за етапом контрольної процедури: а) взаємодія при виявленні ознак фіктивного підприємництва контролюючим органом; б) взаємодія під час призначення ревізії і перевірки правоохоронним органом; в) взаємодія під час проведення ревізії; г) взаємодія під час оцінювання її результатів.

6. У практичній діяльності правоохоронних і контролюючих органів найбільшого поширення набули організаційні та процесуальні форми. До організаційних форм взаємодії належать: 1) спільний аналіз ситуації, прийняття

рішень щодо взаємодії, а також формування та визначення взаємодії; 2) спільне планування взаємодії як в цілому, так і в конкретних спеціальних заходах; 3) розробка спільних заходів з інформаційного забезпечення взаємодії як в цілому, так і в конкретних спеціальних заходах; 4) надання взаємної допомоги наявними силами та засобами; 5) узагальнення і розповсюдження передового досвіду спільної діяльності. До процесуальних запропоновано віднести: 1) взаємодія зі слідчими органами щодо виконання їх доручень; 2) інформування про результати протидії фіктивному підприємництву; 3) організація проведення експертиз та взаємодія із відповідними спеціалістами та експертами.

7. На підставі аналізу зарубіжного досвіду діяльності контролюючих та правоохоронних органів щодо налагодження взаємодії щодо протидії фіктивному підприємництву доведено, що у вітчизняній практиці варто зосередити увагу на таких аспектах, як: налагодження чіткого обліку та обміну інформацією оперативного характеру правоохоронних органів, що свідчить про факти укриття доходів від оподаткування; об'єднання інформаційних ресурсів контролюючих та правоохоронних органів у єдину базу даних з метою налагодження обміну інформацією про економічні правопорушення; організація та проведення спільних комплексних, тематичних перевірок, здійснення контрольних заходів щодо суб'єктів господарської діяльності за галузями та сферами діяльності; вдосконалення інформаційної взаємодії (обміну інформацією) з питань попередження та протидії правопорушенням, в тому числі й фіктивним підприємництвом; розробка та внесення спільних інформаційних довідок, пропозицій до органів виконавчої влади щодо стану протидії фіктивному підприємництву; взаємне інформування та консультації щодо тактики виявлення способів ухилення від сплати податків, документування відповідних фактів протиправної діяльності; створення постійно діючих робочих груп, а також спеціальних підрозділів, основними завданнями яких мають бути розробка та реалізація узгоджених дій щодо виявлення й розкриття податкових правопорушень. На основі вивчення досвіду США зроблено висновок про доцільність проведення спільних навчань правоохоронних та контролюючих органів, що сприяє підвищенню рівня їх взаємодії та практичного співробітництва у боротьбі з податковими та іншими економічними правопорушеннями.

8. З метою усунення чинників формування сприятливих умов для здійснення суб'єктами підприємницької діяльності протиправних діянь у сфері економіки, зокрема - фіктивного підприємництва, доцільно: 1) на законодавчому рівні визначити поняття «фіктивне підприємство», «фіктивна фірма»; 2) повноваження щодо державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, а також ведення їх реєстру мають належати відповідним підрозділам органів фіскальної служби; 3) правоохоронні й контролюючі органи мають бути наділені компетенцією щодо контролю дотримання законності при здійсненні процедури державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, зокрема мати право здійснювати перевірку достовірності інформації, яка надана суб'єктами реєстрації; 4) запровадити відповідальність

посадових осіб, які шляхом порушення законодавчо визначеного порядку державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності свідомо сприяли реєстрації фіктивних підприємств; 5) внести доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою встановлення адміністративної відповідальності осіб, які надають завідомо недостовірну інформацію під час їх державної реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності; 6) створити єдині автоматизовані бази даних про діяльність суб'єктів підприємництва, фіктивних підприємств і загублених документів, що посвідчують особу (свідоцтв про народження, паспортів).

9. Доведено необхідність створення в Україні нового єдиного органу з протидії економічним правопорушенням, що став би сучасною альтернативою податковій міліції та перебрав від інших правоохоронних органів повноваження щодо викриття правопорушень у сфері публічної фінансової діяльності. Головними завданнями зазначеного органу будуть виявлення, локалізація та унеможливлення негативних економічних явищ та тенденцій. Його діяльність дозволить вирішити нагальні для України питання: створення умов для виведення економіки з тіні без зайвого втручання в роботу сумлінних платників; зменшення тиску на бізнес; ефективна протидія правопорушенням у сфері протидії фіктивному підприємництву шляхом руйнування незаконних схем, що захистить підприємців від недобросовісної конкуренції.

10. Виокремлено ознаки взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивного підприємництва, а саме: 1) спільна діяльність; 2) погодженість заходів за метою, місцем, часом, методами; 3) спрямованість функціонування взаємодіючих суб'єктів; 4) наявність нормативно-правової бази взаємодії; 5) зміст завдань, що виконуються суб'єктами взаємодії; 6) правове становище, яке обіймають суб'єкти взаємодії в ієрархії системи.

11. З метою вдосконалення взаємодії між правоохоронними органами і банківськими установами запропоновано внести зміни ч. 5 ст. 64 до Закону України «Про банки і банківську діяльність», виклавши її у такій редакції: «У разі ненадання клієнтом (особою, представником клієнта) документів, необхідних для здійснення ідентифікації та/або верифікації (в тому числі встановлення ідентифікаційних даних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, рахунок не відкривається, зазначені в частині другій цієї статті договори (фінансові операції) не укладаються (не здійснюються) та надати відповідним органам право здійснювати контроль над реєстрацією суб'єктів-підприємців, зокрема, щодо перевірки достовірності поданої інформації».

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у фахових виданнях

1. Тарасенко О.В. Взаємодія державних та правоохоронних органів у протидії з фіктивним підприємництвом. *Малий і середній бізнес (право, держава, економіка)*. 2013. № 4(55). С. 147-152.

2. Тарасенко О.В. Виникнення фіктивного підприємництва: ретроспективний аналіз.. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Юридичні науки. 2014. Випуск 2. Том 3. С. 182-186.

3. Тарасенко О.В. Основні проблеми та напрями підвищення ефективності організації управління підрозділів податкової міліції щодо протидії фіктивному підприємництву. *Малий і середній бізнес (право, держава, економіка)*. 2014. № 3-4(58-59). С. 111-115.

4. Тарасенко О.В. Сутність взаємодії між контролюючими та правоохоронними органами у протидії фіктивному підприємництву. *Соціологія права*. 2017 № 1-2(20-21). С. 91-95.

5. Тарасенко О.В. Адміністративно-правові засади взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву: проблемні аспекти *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 6, том 3. С. 158-162.

Тези доповідей

1. Тарасенко О.В. Підходи до визначення фіктивного підприємництва. *Гуманітарний та інноваційний ракурс професійної майстерності пошуку молодих вчених: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Одеса, 27 жовт. 2016 р.)*. Одеса. 2016. С. 127 – 129.

2. Тарасенко О.В. Правова характеристика фіктивного підприємництва. *Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення та підходи: матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції (м. Баку-Ужгород-Дрогобич, 10 бер. 2017 р.)*. Баку-Ужгород-Дрогобич. 2017. С. 91 –93.

3. Тарасенко О.В. Фіктивне підприємництво: поняття, причини виникнення, проблеми існування та шляхи протидії. *Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії: матеріали XXXVII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Переяслав-Хмельницький, 29-30 квіт. 2017 р.)*. Переяслав-Хмельницький. 2017. С. 127 –129.

4. Тарасенко О.В. Організаційні аспекти управління правоохоронних органів щодо протидії фіктивному підприємництву. *Соціально-гуманітарні*

науки та сучасні виклики: матеріали III Всеукраїнської наукової конференції (м. Дніпро, 25-26 трав. 2018 р.). Дніпро. 2018. С. 274 –276.

АНОТАЦІЯ

Тарасенко О.В. Взаємодія між правоохоронними та контролюючими органами України у протидії фіктивному підприємництву. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес, фінансове право, інформаційне право. – Університет державної фіскальної служби України. – Ірпінь, 2018.

У дисертації комплексно, з урахуванням сучасних методів пізнання, здобутків вітчизняної та зарубіжної правничої науки, а також чинного законодавства України, розкрито питання взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву.

Досліджено, що одним з найнебезпечніших видів фіктивного підприємництва, що наносить значну шкоду державі, є конвертаційні центри. Запропоновано авторське визначення поняття «фіктивне підприємство», «протидія фіктивному підприємництву» та «взаємодія між правоохоронними та контролюючими органами». Встановлено, що суб'єктами протидії правопорушенням у сфері господарської діяльності, зокрема й фіктивному підприємстві в Україні, є правоохоронні та контролюючі органи. З'ясовано основні функції контролюючих та правоохоронних органів щодо протидії фіктивному підприємництву, що дало змогу встановити прогалини в організації їх взаємодії у процесі виконання покладених завдань. На підставі аналізу правових основ взаємодії правоохоронних та контролюючих органів встановлено, що взаємодія цих органів в частині виявлення та протидії фіктивному підприємництву базується на загальних та спеціальних принципах. Запропоновано напрямками підвищення ефективності між правоохоронними та контролюючими органами у протидії фіктивному підприємництву, а саме: організація реалізації державної політики у сфері протидії фіктивному підприємництву; профілактика злочинів та інших правопорушень; виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів та правопорушень; вдосконалення правової бази боротьби із злочинністю.

Ключові слова: адміністративно-правові засади, взаємодія, правоохоронні органи, контролюючі органи, фіктивне підприємство, фіктивне підприємництво, протидія.

АННОТАЦИЯ

Тарасенко О.В. Взаимодействие между правоохранительными и контролирующими органами Украины в противодействии фиктивному предпринимательству. - На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07 – административное право и процесс, финансовое право, информационное право. – Университет государственной фискальной службы Украины. – Ирпень, 2018.

В диссертации комплексно, с учетом современных методов познания, достижений отечественной и зарубежной юридической науки, а также действующего законодательства Украины, раскрыты вопросы взаимодействия между правоохранительными и контролирующими органами в противодействии фиктивному предпринимательству.

Доказано, что основными причинами возникновения фиктивного предпринимательства являются: установление законодательных преград в отношении частного предпринимательства, притеснений и преследований бывших частных предпринимателей, преимущества и содействие исключительно государственному сектору экономики, особенности национального налогообложения, непредсказуемость делового климата, высокий уровень коррупции, несовершенство научной разработки затронутой проблемы и т.д. .

Доказано, что одним из самых опасных видов фиктивного предпринимательства, который наносит значительный вред государству, являются конвертационные центры. Предложено авторское определение понятия «фиктивное предпринимательство», «противодействие фиктивному предпринимательству» и «взаимодействие между правоохранительными и контролирующими органами». Установлено, что субъектами противодействия правонарушениям в сфере хозяйственной деятельности, в том числе и фиктивному предпринимательству в Украине, являются правоохранительные и контролирующие органы. Выявлены основные функции контролирующих и правоохранительных органов по противодействию фиктивному предпринимательству, что позволило установить пробелы в организации их взаимодействия в процессе выполнения возложенных задач.

На основании анализа правовых основ взаимодействия правоохранительных и контролирующих органов установлено, что взаимодействие этих органов в части выявления и противодействия фиктивному предпринимательству базируется на общих и специальных принципах. К основным общим принципам взаимодействия отнесены принципы научности, правовой упорядоченности, законности, плановости.

В ходе анализа сущности и содержания форм взаимодействия правоохранительных органов Украины с другими государственными органами в борьбе с преступностью сделан вывод, что форма взаимодействия - это внешнее выражение согласованной деятельности ее субъектов с целью выполнения поставленных задач. Предложена классификация разделения форм взаимодействия по следующим критериям: в зависимости от стадии уголовного судопроизводства: а) на стадии проверки заявлений, сообщений и другой информации о фиктивном предпринимательстве; б) во время досудебного расследования. В зависимости от нормативно-правовой регламентации: а)

процессуальные - предусмотренные УПК; б) организационные - предусмотрены другими законами и подзаконными нормативно-правовыми актами. В зависимости от этапа контрольной процедуры: а) взаимодействие при выявлении признаков фиктивного предпринимательства контрольным органом; б) взаимодействие при назначении ревизии и проверки; в) взаимодействие при проведении ревизии; г) взаимодействие при оценке ее результатов.

Предложено направлениями повышения эффективности между правоохранительными и контролирующими органами в противодействии фиктивному предпринимательству, а именно: организация реализации государственной политики в сфере противодействия фиктивному предпринимательству; профилактика преступлений и других правонарушений; выявление, пресечение, раскрытие и расследование преступлений и правонарушений; совершенствование правовой базы борьбы с преступностью.

Выявлено отсутствие четкого нормативно-закрепленного перечня органов исполнительной власти, уполномоченного выполнять контрольно-надзорные функции, существенно мешает эффективности взаимодействия в противодействии фиктивному предпринимательству, а также борьбе с правонарушениями в сфере хозяйственной деятельности.

***Ключевые слова:** административно-правовые основы, взаимодействие, правоохранительные органы, контролирующие органы, фиктивное предприятие, фиктивное предпринимательство, противодействие.*

SUMMARY

Tarasenko O.V. Interaction between the law enforcement and regulatory authorities of Ukraine in counteracting fictitious entrepreneurship. - *On the rights of the manuscript.*

Thesis for a Candidate Degree of Juridical Sciences, speciality 12.00.07 - Administrative Law and Process, Financial Law, Information Law. - University of the State Fiscal Service of Ukraine. - Irpin, 2018.

In thesis, the modern methods of cognition and achievements of domestic and foreign legal science are taken into account, as well as the current legislation of Ukraine and the issues of interaction between law enforcement and regulatory authorities in counteracting fictitious entrepreneurship, are revealed.

It was investigated that conversion centers are one of the most dangerous types of fictitious business that causes significant damage to the state. Author's definition of "fictitious entrepreneurship", "counteraction to fictitious entrepreneurship" and "interaction between law enforcement and regulatory authorities" is offered. It has been established that law enforcement and regulatory authorities are the subjects of counteraction to offenses in the sphere of economic activity, including fictitious entrepreneurship in Ukraine. The basic functions of regulatory authorities and law enforcement bodies in the fight against fictitious entrepreneurship have been clarified, which allowed identifying gaps in the organization of their interaction in the process of fulfilling the assigned tasks. According to the analysis of the legal bases of

interaction between law enforcement and regulatory authorities, it turned out that the interaction of these bodies in identifying and counteracting fictitious business is based on general and special principles. The ways of increasing the effectiveness of law enforcement and regulatory authorities in counteracting fictitious entrepreneurship were proposed, namely: organization of state policy implementation in the field of counteraction to fictitious entrepreneurship; prevention of crimes and other offenses; detection, termination, disclosure and investigation of crimes and offenses; improvement of the legal base for combating crime.

Key words: *administrative and legal principles, interaction, law enforcement bodies, regulatory bodies, fictitious enterprise, fictitious entrepreneurship, counteraction.*

Підписано до друку 10.10.2018
Формат 60x84/16
Папір друкарський. Ум. друк. арк. 0,9
Зам. № 47. Наклад 100 пр.
Видруковано в Університеті державної
фіскальної служби України
08201, Київська обл., м. Ірпінь, вул. Університетська, 31